

Strøm av saker for utvalg

Det siste Terje Riis-Johansen fikk gjort før han overleverte kontornøkkelen til Ola Borten Moe fredag, var å nedsette et energiutvalg. Utvalget burde vært etablert for lenge siden. Det kunne kanskje gitt Riis-Johansen noen enklere dager som energiminister.

For Energiutvalget, som skal ledes av tidligere olje- og energiminister Olav Akselsen (Ap), har som oppgave å utrede og vurdere energi- og kraftbalansen for Norge fram mot 2030 og 2050. Produksjonen av kraft, størrelsen på kraftutvekslingen med utlandet og forbruket i ulike sektorer i samfunnet, står på utvalgets dagsorden. Om disse temaene hadde vært utredet på en tillitvekkende måte tidligere, ville

noe av sprekraften i debatten om kraftmastene i Hardanger vært fjernet.

I høstens- og vinterens debatter er det særlig stilt spørsmål ved om energiøkonomisering vil kunne løse forsyningsproblemene på Vestlandet. I tillegg antyder mange at petroleumssektoren ikke tar sin rettfærdige andel av utgiftene knyttet til dagens og framtidens behov for linjenett. Konsekvensene av en elektrifisering av sokkelen virker i dag også noe uklare. Og mens Terje Riis-Johansen har argumentert med at det er strømforsyningen til Bergen som skal sikres gjennom mastebyggingen i Hardanger, er oppfatningen blant miljøorganisasjonene og deler av opposisjonen at byggingen skyldes den omfattende eksporten av strøm til Europa.

Oppsummert

Nytt utvalg

1 Energiutvalget, som ledes av tidligere olje- og energiminister Olav Akselsen, ble satt i arbeid på fredag.

Viktige spørsmål

2 Utvalget skal utrede og vurdere energi- og kraftbalansen i Norge fram mot 2030 og 2050.

Burde skjedd før

3 Dagens energisituasjon viser hvor lite langsiktig det er tenkt på energiområdet. Utvalget burde vært satt ned før. Men bedre sent enn aldri.

Vi håper utvalget i tillegg til å se på slike spørsmål vil gå skikkelig inn i hvilken betydning energiloven fra 1991 har fått for norske forbrukere. En Sintef-rapport fra 2007 viser at energiloven fra 1991 endret magasinindisponeringen i Norge, slik at mer vann ble brukt sensommer og høst. I årene 1991–2006 var magasinutfyllingen i slutten av oktober i snitt 7,4 prosent lavere enn i årene 1980–1990. Forsyningssituasjonen har blitt varig svekket gjennom kommersialiseringen av kraftmarkedet.

Energiutvalget har altså en kø av viktige oppdrag foran seg. Det viktigste blir å se alle konsekvenser av energipolitikken i sammenheng – og på lang sikt. Dagens energisituasjon viser at dette burde vært gjort for lenge siden.

SAGT

av andre

Grisefant: Petter Northug hisser opp svenskene.

FOTO: SCANPIX

Fjant

* «Vegard Ulvang, Thomas Alsgaard, Björn Dählie, Anders Aukland, Marit Björgen, Terje Langli, Bente Skari... där har ni ett knippe fina längdåkare från Norge som vann allt som gick att vinna... och som aldrig behövde bete sig som fjantar för att de var överlägsna. De står alla högre i kurs hos mig, jämfört med den där...» **Aftonbladets direktreporter Marcus Leifby** etter at **Petter Northug** spurtet inn til seier i herrestafetten på fredag.

Korreksjon

* «Nå tar du feil, Dählie gjorde presis det samme. Men det passer sikkert ikke denne hetesen å tenke på det.»

Signaturen «Anna» gikk i rette med Leifby.

Rumprissar

* «Ni får ursäkta, men det är flere norrmän här inne än på plats i Holmenkollen och jag förstår inte hälften av det som sägs. Känns som jag är med i den där scenen i Ronja Rövardotter, när hon trampar igenom snön och sätter ner foten hos rumprissarna som kommer upp för att kolla vad som har hänt.»

En oppgitt kommentar fra Leifby etter at Aftonbladet.se ble invadert av skadefro norske kommentarer.

Grisen

* «Det pratades om att han var en varg ute med sin fårflöck, men han är en gris som driver med sina konkurrenter.» **SVTs ekspertkommentator Jonas Karlsson** var ikke skuffet, men kanskje litt forbanna.

Tikk, takk ...

DAGENS GJEST

Plutselig stoppet det. Uret på kaminhyllen som har holdt det gående i snart 200 år. Ikke et tikk og ikke et takk. Bare bom stille.

K. Halvorsen står det på urskiven. K. Halvorsen, Christiania. Et fint stykke urmakerhåndverk fra 1800-årenes første tiår. Mahognikasse med innlegg i lønnetre, samt noe som nok skulle illudere ibenholt, men som er svartbeiset tre. Forbildet er uten tvil det engelske biblioteket. England var det store forbildet for Eidsvoll-generasjonen. «Det tør være tvilsomt», skriver kunsthistorikeren Carl W. Schnitler om perioden etter 1750 i sin legendariske bok Slegten fra 1814, «om der overhodet nogensinde i moderne tid er naad høiere her hjemme i gjennomført smak og stilfuld social kultur end under dette sidste tidsrum av l'ancien régime. Med al sin materialisme eier det noget av et privilegert

og utlevd samfunds sidste, dekadente charme.»

Har du forsøkt å få et slikt gammelt urverk fagmessig reparert? Ikke det? Det skal du være glad for. Den gammeldagse urmakeren finnes snart ikke mer. Han som kjenner de gamle klokke-ner, deres mestre, deres lyter og mangler. Han som fantes i alle byer og tettsteder, som hadde et ur hengende over inngangsdøren og som reparerte gullet til mormor og gulvklokken til onkel Hans. Snart er han borte for godt.

Jo da, utdannelsen overlevde reform'94 så vidt. Urmakerskolen Tinius på Kongsberg har elleve elever og tilbyr en fireårig utdanning. Disse elleve og noen til, er de som om noen år vil ha eneansvaret for alt som tikker og går her hjemme. Fra kongens klokker til domkirkens ur.

Men urmakeren er ikke den eneste kategorien håndverker som er i fred med å forsvinne for oss. Gjørtlere, smeder, kurvmakere, dekorasjonsma-

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

BORTE

«Den gammeldagse urmakeren finnes snart ikke mer. Han som reparerte gullet til mormor og gulvklokken til onkel Hans.»

lere, forgyllere er alle på veg ut av tiden. Mens kulturarven råtner på rot, forsvinner disse yrkesgruppene av mangel på betalte oppdrag og storsamfunnets forståelse.

Fortsetter utviklingen, vil vi om få år ikke være i stand til å ta vare på de hundretusener av gjenstander og bygninger som et fattig, men likevel så rikt, Norge etterlot oss. Med generasjoners yrkesstolthet forsvinner detaljkunnskapen, begrepene, tradisjonen, fortellingene, redskapene og kontinuiteten.

«**Det å være urmaker** i dag krever i tillegg til selve håndverket på verkstedet, at du kan mye om det å drive en moderne urmakerforretning hvor mye av arbeidsdagen består av salg, kundebehandling, innkjøp, økonomi, varekunnskap, dekorasjon, markedsføring og data», heter det om utdannelsen på Norges Urmakerforbunds hjemmesider.

K. Halvorsen i Christiania, sier du? Hvem var det?

Nationen arbeider etter Vær varsom-plaktens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no